

به نام خدا

دانشگاه تربیت مدرس

طرح درس طراحی هیدرولیکی سازه ها

پیشنبه	تعداد واحد	نوع درس	مدرس	برنامه هفتگی	مقاطع (رشته)	دانشکده
-	۳	نظری	مسعود قدسیان	شنبه: ۱۱-۹:۵ یکشنبه: ۱۱-۹:۵	کارشناسی ارشد (مهندسی آب و سازه های هیدرولیکی)	مهندسی عمران و محیط زیست
		کارشناسی ارشد	قطع		گرایش	
			۸۲۸۸۳۳۱۷	تلفن دفتر کار	ghods@modares.ac.ir	ایمیل

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با:

- کاربرد مدل‌های فیزیکی و انواع آنها
- انواع مدل سازه‌های هیدرولیکی و مبانی طراحی
- انواع مدل‌های رودخانه‌ای و مبانی طراحی
- مدل‌های دریایی

شیوه تدریس و یادگیری:

- مطالب توسط استاد در قالب پاور پوینت ارائه می‌شود.
- شیوه تدریس بر مبنای روش تدریس تعامی است.
- جزو در اختیار دانشجویان قرار داده می‌شود
- بحث آزاد، در قالب مطالب درسی و خصوصاً به صورت گروهی تشویق می‌شود. معمولاً در اول هر جلسه در خصوص مطالب و موضوعات ارائه شده در جلسات قبل؛ پرسش صورت می‌گیرد.
- تکالیف/پژوهایی در طول ترم به دانشجویان داده می‌شود (فردى یا گروهی) و لازم است در زمان مقرر تحويل داده شود (به منظور صرفه جویی در کاغذ، از تحويل کاغذی تکالیف خودداری شود، تکالیف ترجیحاً از طریق ایمیل ارسال شود).
- برای درک بهتر موضوع ممکن است از فیلم های کمکی نیز استفاده شود.

- ضبط تصویر از کلاس درس و صوت توسط دانشجویان بلامانع است.
- با توجه به شرایط و در صورت نیاز، جلسات حل تمرین و رفع اشکال توسط استاد درس یا دستیار آموزشی، در زمانهای خارج از برنامه اصلی کلاس، برگزار می‌شود.

تکالیف فراغیران:

- حضور فعال در کلاس درس و شرکت در بحثهای گروهی مرتبط با درس
- انجام مستقل و تحويل به موقع تکالیف. در تکالیفی گروهی، انجام کار تیمی ارزشگذاری می‌شود.
- پاسخگویی مناسب به سوالات مطرح شده در کلاس
- رعایت اخلاق و احترام به دیگران در کلاس
- حضور در امتحان میان ترم
- توصیه می‌شود دانشجویان با نرم افزارهای کاربردی مثل ترم افزارهای خانواده HEC-RAS آشنا شوند

ارزشیابی:

- امتحان میان ترم ۱۵-۲۰ درصد از کل نمره
- تکالیف/پروژه: ۱۵-۲۰ درصد از کل نمره
- امتحان پایان ترم ۶۰ تا ۷۰ درصد از کل نمره
- برای شرکت فعال در کلاس تا ۱ نمره تشويقی در نظر گرفته می‌شود.

جدول زمانبندی درس

شماره هفتاه	موضوع درس	سرفصل مصوب
۱	معرفی طرح درس، معرفی و آشنایی با انواع سدها، اهداف سدها، و تعداد آنها در جهان	مروری انواع سازه‌های هیدرولیکی وابسته به بندها و سدها و مولفه‌های آنها و چگونگی هماهنگی اجزای آنها
۲	سدهای بلند، مزايا و معایب سدها، عوامل موثر در انتخاب نوع و محل سد، مطالعات لازم در طراحی سدها	بررسی عوامل مختلف محیطی موثر در انتخاب محل و مشخصات سدها (هیدرولوژیکی، هیدرولیکی، شناسی، ژئوتکنیکی، سازه ای)
۳	محاسبه حجم مخزن سد	
۴	انتخاب ارتفاع بهینه سد، تعیین سیلان طراحی	تعیین ارتفاع و جانمایی اجزاء سدها
۵		
۶	معرفی و کاربرد انواع سرریزها (اوچی، شوت، سریز کanal جانبی، ریزشی آزاد، کنگره ای، کلیدپیانی، پلکانی، سرریز مجهز به بلوکها میانی، سرریز سیفمونی، سرریز نیلوفری، سرریز تونلی، فیوزپلاگ، فیورگیت)	طرح هیدرولیکی سرریزهای رو باز (لبه آبریز، شوت، پلکانی)

	طرحی هیدرولیکی انواع سرریز اوجی، محاسبه طول سرریز، پروفیل جریان در طول سرریز	۷
خلاء زایی (نوسانات فشار در سرعت زیاد، خلاء زایی، هوادهی)	طرحی هیدرولیکی سرریز شوت، کاویتاسیون و انواع هواده مصنوعی، سرریز مجهز به بلوکهای میانی، سرریز پلکانی، میان ترم	۸
طرح هیدرولیکی سرریزهای بسته (نیلوفری، سیفونی، جانبی)	طرحی هیدرولیکی سرریز کanal جانبی، سرریز نیلوفری، سرریز کنگره ای، سرریز سیفونی،	۹
	انحراف جریان در زمان ساخت و توغل انحراف، کالورت، تخلیه کننده تحتانی	۱۰
طرح هیدرولیکی سازه های انرژی کاه (حوضچه آرامش، پرتابه آب)	طراحی هیدرولیکی حوضچه آرامش نوع I, II و III طراحی هیدرولیکی حوضچه آرامش نوع VI, V, IV	۱۱ ۱۲
	آشنای با روش های آبگیری از سد	۱۳
طرح هیدرولیکی انواع دریچه ها (سطحی ، تحت فشار، نوسانات فشار)	انواع دریچه و شیر آلات در سدها	۱۴
	انواع نیروگاههای برق آبی	۱۵
	پنستاک و مبانی طراحی آن	۱۶

منابع و مأخذ:

- طراحی هیدرولیکی سازه ها، جزوه درسی - دکتر قدسیان هیدرولیک سد ترجمه مسعود قدسیان
- طراحی سازه های هیدرولیکی دکتر محمد ولی سامانی - مهندسین مشاور درآب سازه های آبی، مترجم دکتر بیات، انتشارات ره شهر، ۱۳۷۳
- Design of small dam
- Hydraulic design of spillways (1969)
- Department of army, Office of the chief of engineers, Washington-USA
- Dam hydraulics, Vischer and Hager (1999)
- Hydraulics of spillways and energy dissipaters, R.M. Khastrria
- Hydraulic structures, Novak et al.
- Hydraulic design criteria, US Army Corps of Engineers, 1977, <https://usace.contentdm.oclc.org/digital/>
- Spillway for dams,
- Hydraulic design of stilling basins and energy dissipators, USBR, 7th ed. 1983.
- Journal papers

- Energy dissipation in hydraulic structures, H. Chanson, IAHR Monograph, CRC Press, 2015
- Hydraulic structures, P. Novak, Nalluri, Featherstone, Moffat, Unwin Hyman, 1990.
- Energy dissipators and hydraulic jump, Willi H. Hager, Springer, 1992
- Hydraulics of spillways and energy dissipators., R. M. Khatsuria, Marcel Dekker, 2005